

Van de redactie

Het moest zo zijn....

Schoolbel 600 is de laatste van de Vrije School Michaël vanuit de oude locatie op de Esther de Boer van Rijklaan. Een jubileum aan de ene, afscheid aan de andere kant.

En natuurlijk met hoop en vooruitzicht op het nieuwe schoolgebouw. Deze is voor het vrije school onderwijs ontwikkeld als brede school met Windekind, kleuterklassen, klas 1 t/m 6 en naschoolse opvang van de SKBNM in één gebouw met een mooie multifunctionele grote zaal als kloppend hart, in alle opzichten in het midden van het gebouw.

Dit nummer is speciaal voor de twee gelegenheden gemaakt met veel tekst van de leden van het bestuur, team en van buiten de school. Lees en ervaar 30 jaar vrije school onderwijs op deze locatie in dit gebouw.

Dit naast de 'normale' mededelingen vanuit het bestuur en de school.

Zelf ga ik nu twee jaar mee op school, na al 8 jaar aan de overkant te hebben gewoond voordat mijn oudste bij juffie Irma in de klas kwam. Ik ben vanaf nummer 529 de redacteur van dit blad. Grappig is dat volgens mij mijn zoon Thijmen de laatste jarige was op de oude locatie (afgelopen maandag 12 oktober werd hij 6....).

Het moest zo zijn....

Veel leesplezier in de vakantie, op naar een zonnige toekomst en de volgende 600 schoolbellen! Of zullen we maar met 100 beginnen....

Eddy de Boer

Mededelingen vanuit het bestuur

• Bestuursvergadering II (17 september 2009)

Hierbij informeert het bestuur u over relevante onderwerpen die zijn besproken in de tweede bestuursvergadering van dit schooljaar.

Vaststelling jaarplan, zorgjaarplan en update schoolplan.

Het bestuur heeft ingestemd met het jaarplan, het zorgjaarplan en de actualisering van het schoolplan. Interim schoolleider Frank de Kieffe heeft een structuur opgezet waarmee met behulp van taakeigenaren en proceseigenaren doelstellingen gezet en gerealiseerd kunnen worden.

Ook heeft het bestuur het in het voorjaar uitgevoerde onderzoek naar het beheer, de kwaliteit en ouderdom van de leermiddelen besproken. Met de interim schoolleider is afgesproken dat de daaruit volgende acties zo mogelijk nog dit schooljaar worden ingezet.

Aannamebeleid en groeibeleid.

Het bestuur heeft een voorstel van de interim schoolleider met betrekking tot de groeistrategie besproken en goedgekeurd. Vanzelfsprekend kwamen hierbij vooral de risico's ten aanzien van processen, management en inzet van betrokkenen aan bod. Besloten is om de voorgestelde groeistrategie voorlopig in te zetten en deze gaandeweg verder uit te werken. Deze strategie richt zich vooral op het terugdringen van de wachtlijsten. Bestuur en directie blijven de klassegrootte en -draagkracht nauwlettend volgen.

Er is vanaf heden iedere maand een informatiebijeenkomst voor aanstaande ouders van (kleuter-)ouders. Voor school biedt dit de mogelijkheid om te weten te komen wie serieus naar de school wil komen. Tevens is afgesproken dat alle inspanningen erop gericht zullen zijn om op 1 oktober het streefaantal van 225 ingeschreven leerlingen te kunnen halen.

In volgende bestuursvergaderingen zal de groeistrategie wederom op de agenda komen te staan (haalbaarheid, realistisch, invloed op huisvesting, etc.).

Esther de Boer van Rijklaan 22

Postbus 344, 1400 AH Bussum

Telefoon: 035 693 19 67

Website: www.vrijeschoolmichael.nl

E-mail school: info@vrijeschoolmichael.nl

Kopij kunt u inleveren tot en met woensdag 17:00 uur per e-mail of in de brievenbus naast de schoolbelstandaard

Schoolbel:

E-mail schoolbel: schoolbel@vrijeschoolmichael.nl

Redactie: Eddy de Boer

Aanvragen digitale schoolbel in pdf formaat via info@vrijeschoolmichael.nl o.v.v. naam, kind, klas

Nieuwbouw.

Het bestek voor de nieuwbouw is door het bestuur in ontvangst genomen.

Aangetekend wordt dat kleine details nog wel aangepast kunnen worden, grotere ingrepen kunnen niet doorgevoerd worden zonder belangrijke financiële consequenties. Het bestek is de weerslag van de detailafwegingen die door met name het bouwteam zijn gemaakt.

Het bestuur spreekt af dat in de komende weken het bestek in detail doorgenomen zal worden.

In de komende weken zal ook de aanbestedingsprocedure gaan lopen, d.w.z. dat een selectie uit de zogenaamde long list van aannemers gemaakt gaat worden. Met Kees Peters is afgesproken dat hij bij het nieuwbouw project betrokken zal blijven totdat de keuze van de aannemer definitief is.

Tijdelijke huisvesting.

Het bestuur is zeer verheugd dat een ouder zich bereid heeft verklaard de organisatie van de tijdelijke huisvesting te coördineren.

Het plan van de werkgroep "samen onder een dak" zal binnenkort afzonderlijk tussen de werkgroep, het bestuur en de directie besproken worden.

Het bestuur bespreekt tevens de verantwoordelijkheden over het beheer en de verzekeringen van het gebouw na het verlaten ervan. Hierover zal nog nader met de gemeente afgestemd gaan worden.

De volgende bestuursvergadering is donderdag 15 oktober. Ibo de Vries

• Vervangende directie

Het bestuur voert regelmatig gesprekken met directeur Frans de Lange in verband met zijn ziekteverlof. Hoewel het wat beter gaat is Frans op dit moment nog niet voldoende hersteld.

Het bestuur heeft interim schoolleider Frank de Kieffe van de Schoolbegeleidingsdienst voor Vrijescholen gevraagd om voorlopig als vervangend schoolleider aan te blijven. Bestuur, team en de schoolbegeleidingsdienst zijn tevreden over de samenwerking. Frank is maximaal twee dagen per week op school. Dit betekent dat teamleden en bestuur gedurende langere tijd een tandje bij moeten zetten. Dit heeft wat ons betreft de voorkeur boven het opnieuw inwerken van een nieuwe, tijdelijke directeur. In de komende weken zal de inzet van Frank overigens iets worden uitgebreid om op het gebied van personeelszaken een paar slagen vooruit te maken.

Het bestuur stelt u op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen als die er zijn. Verder wensen wij Frans natuurlijk sterkte met het verdere herstel.

Hadewych Lammers

• Nieuwbouw, inrichting van het gebouw, buitenruimte

Het bestuur heeft begin oktober een overleg gehad met de architect. We hebben uitvoerig gesproken over het interieur van de school. Hierbij hebben we gekeken naar de elementen die de school aan de binnenkant het karakter van een vrijeschool zullen geven.

Er wordt momenteel onderzocht of het zowel technisch als financieel mogelijk is om houten plafonds in de klaslokalen aan te brengen in combinatie met het Frisse Scholen-ventilatiesysteem.

De vloeren worden marmoleum, de muren worden gesluierd. Verder worden alle kozijnen, deurposten en deuren van blank hout, en kijken we ook of de kapstokken en trapleuningen van datzelfde hout gemaakt kunnen worden. Alle klaslokalen krijgen sfeerverlichting, naast de verlichting die scholen verplicht zijn te hebben. De grote zaal krijgt geen "traditioneel" podium. Er is gekozen om te gaan werken met losse podiumdelen, die op verschillende manieren en plekken in de zaal opgebouwd kunnen worden. Dit om de zaal meer gebruiksmogelijkheden te geven.

De komende weken worden de plannen voor de buitenruimte van de school verder uitgewerkt. Hiervoor is input gevraagd aan alle betrokkenen. Aan de kinderen is gevraagd om hun dromen, ideeën en wensen op te schrijven. Buurtbewoners zijn per brief (rondgebracht door de zesde klas) gevraagd om mee te denken en ook de gemeente levert input omdat een deel van het plein eigenlijk bij de buurt hoort, maar door de school gebruikt mag worden.

Het bestuur verwacht in de komende weken de aanbestedingsprocedure voor de nieuwbouw in te kunnen gaan zetten.

Hadewych Lammers

Mededelingen vanuit de school

Openingstijden Bibliotheek en Winkeltje (ouderruimte):
Dinsdag en donderdag: 8.30 - 9.30 uur

Ouderkoor:

Donderdag: 8.45 - 10.00 in de grote zaal.

Ieder die een keer een repetitie wil komen luisteren of meedoen is van harte welkom.

Lezing over bezieling in organisaties en je persoonlijke leven

Op maandagavond 9 november vind de eerste lezing in het nieuwe schoolgebouw plaats. Hans Wopereis zal dan spreken over hoe je bezieling kunt brengen in een

organisatie en in je persoonlijke leven. Hans is directeur van het ITIP (instituut voor integrale toegepaste psychologie) en begeleidt veel organisaties en personen. Recent verscheen van hem het boek *Het licht en de korenmaat*.

Hoe kun je als organisatie (school) ervoor zorgen dat ieders licht vol kan schijnen, en hoe kun je als individu daarvoor zorgen? Dat zijn de vragen waar Hans Wopereis op in zal gaan.

Het is de eerste lezing georganiseerd door de nieuwe werkgroep 'verdieping' van onze school. Met regelmaat zal deze werkgroep lezingen organiseren voor ouders en personeel van onze school. Op initiatief van de werkgroep starten binnenkort ook ouder-gespreksochtenden op school.

In de volgende schoolbel meer over de lezing. Maar zet hem vast in je agenda.

Maandag 9 november 2009. Aanvang 20:00 uur in het nieuwe gebouw van de Vrije School.

Kosten € 6,50 inclusief koffie en thee.

Schoolbel 600 en afscheid....

Hoe de Schoolbel aan zijn naam komt

Toen ik in de derde klas zat was er een wedstrijd over wie een nieuwe naam kon verzinnen voor de wekelijkse nieuwsbrief van school. Mijn moeder, zusjes en ik gingen allemaal namen verzinnen. En toen kwamen we op een paar namen waaronder de Schoolbel.

Ik had de Schoolbel bedacht want altijd als de schoolbel gaat dan moet je opletten. En een tijdje later hadden we een toneelstuk genaamd Franciscus van Assisi. En toen het toneelstuk was afgelopen werd de winnaar bekend gemaakt. En dat was ik.

Ik kreeg als prijs het spelletje woorddrummikub.

Maarten du Pree, klas 6

Een persoonlijke noot van de voorzitter

Namens het bestuur felicitaties aan de redactie met de 600ste editie van de Schoolbel. Voor ons is de schoolbel iedere week een gelegenheid om even stil te staan bij de communicatie. Keer op keer stellen directie, team, bestuur en soms ook (klasse-)ouders zich de vraag: wat moet de schoolgemeenschap weten?

En ook: wat wil de schoolgemeenschap weten? Dat houdt ons scherp, want het antwoord ligt niet altijd voor de hand.

Voor mijzelf is de update van de jaarplanning het belangrijkste. Redacteur Eddy de Boer heeft daarin kort na zijn aantreden een simpele maar effectieve verbetering aangebracht (rood voor veranderingen).

Wat wilt u weten? Als ouder bent u vast meer geïnteresseerd in de oplossingen dan in de problemen of de processen. Maar als er echt iets aan de hand is dan wilt u natuurlijk wel graag weten hoe het zit. En wel direct.

"Waarom stond er niks over in de Schoolbel!?"

en zijn tegenhanger:

"Het stond toch in de Schoolbel!"

Je hoort het nogal eens, als de communicatie even niet lekker loopt. Maar beide zinnen onderstrepen wel de centrale rol die dit wekelijkse pdf-bestandje in onze school vervult. Dat is wel een felicitatie aan de redactie waard.

De Schoolbel is natuurlijk niet ons enige communicatiemedium. Er wordt ook heel wat afgemailed, gesproken en getelefoneerd. En gelukkig hechten we op de Vrijeschool Michael ook waarde aan het goede gesprek, de ontmoeting van mens tot mens.

Wat wensen we voor de volgende 600 edities van de Schoolbel? Voor mezelf sprekend hoop ik allereerst dat de primaire functie zich nog verder ontwikkelt: de schoolgemeenschap en in het bijzonder de ouders tijdig en juist informeren over relevante zaken in de school: week-in week-uit.

Maar het zou natuurlijk erg leuk zijn als we ook het gevoel van de Vrije School Michaël iets meer kunnen vieren:

- door een roulerende rubriek waarin iemand beschrijft wat hij/zij met passie voor de school doet (of voelt) en die daarna de pen doorgeeft aan een volgende;
- Door werk van leerlingen te tonen;
- Door hun uitspraken (en die van ouders en leerkrachten) te bewaren voor het nageslacht;
- Door de publicatie van een poll over een actuele kwestie;
- Door de pluim van de week elektronisch uit te reiken;
- ... en noem maar op. Er is zo veel om uit te putten op onze school.

Laat ik er zelf maar eens een beginnetje mee maken: Het was de afgelopen week geweldig om te zien hoe iedereen massaal in beweging kwamen. Ieder die in het weekend in de tijdelijke huisvesting was heeft de vibes kunnen voelen: Aretta met de verfroller, Maxim met de boormachine, Ernst aan het sjouwen en inpakken, lunchbuffetten die ineens klaarstonden, timmermannen met potloden achter de oren, juffies met ketelpakken voor,

Barbara met boodschappen- en planninglijsten en vele vele anderen. Geweldig hoe die schouders eronder gingen! En wat een energie dat geeft.

Verder valt het me op hoe weinig 'leeg' de oude school voelt. Zelf vind ik het eigenlijk best lekker opgeruimd. We wisten het natuurlijk al, maar het is weer zo duidelijk geworden wat de vrijeschool de vrijeschool maakt: niet de spullen maar de mensen. Pas als Juffie Irma de kleuterklas voor het laatst dichtdoet, dan is het er leeg. Het sterkt mijn vertrouwen in het komende jaar dat we vooral onszelf meenemen naar de nieuwe locaties. Afgelopen zondag was ik ook nog even op Breeduit, waar ook het Elcker theater nu is gevestigd. Wat zou het fijn zijn daar onze stukken op te voeren... en liefst niet alleen voor de vrijeschoolleerlingen.

Eerst maar eens de verhuizing van al die fysieke dingen, die uiteindelijk niet de essentie bleken. Helaas blijft er wel iets achter op het schoolterrein dat leeft. Mijn oudste dochter heeft het zelf opgetypt:

DE BOOM

Soms naa school tijd speel ik in de boom samen met leonie dan zijn wij bij de bso dan zit leonie op het lage stuken ik op het hoge stuk en die boom is heel heel knap want diekan toveren want een keertje toen ik tusen hem stont en er weer uit kwam toen was het hele klimrek leeg en eerst zat het vol met kinderen en die boom is mijn vriendje want als ik me alleen voel danklim ik in hem en dan zeg ik lieve wortjes tegen hem en dan voel ik me fijn endie boom staat op het school plijn en de school gaat verhuizen en ik hoop dat de boom niet ge sloopt wort

Hopelijk gaat de boom het redden. Iedereen een goede en welverdiende herfstvakantie toegewenst!

Giel Verbeeck
voorzitter bestuur

De vrije school van Bussum aan de Esther de Boer van Rijklaan

Ik weet het nog, want ik was erbij: ineens hadden we een prachtig gebouw aan de Esther de Boer van Rijklaan, nadat we - denk ik - twee jaar als Vrije School Bussum bestonden en gedurende die tijd in een oud schoolgebouw hadden gezeten. Maar de onderwijsinspecteur had het van de ene op de andere dag afgekeurd: we hadden muizen en de trappen waren brandgevaarlijk.

Het zal 1979 zijn geweest dat we daardoor met zijn allen op straat stonden. Maar de Vrije School Bussum zou de Vrije School Bussum niet zijn geweest als we daar niet iets

op zouden vinden: we hadden immers al een schooljaar zonder subsidie gedraaid toen we startten in 1977. (Toen hadden we ons losgemaakt van de Vondelschool waar de vrije-school-stroom was ontstaan.) Nu werd les gegeven in huiskamers, verspreid over het Gooi! Ouders hadden die ter beschikking gesteld: heel gezellig. Voor ouders met meerdere kinderen niet altijd handig en ook niet voor vakleerkrachten zoals ik, die op de fiets de locaties afgang. Gaat best als je nog zo jong bent als ik toen was. Dat heeft een week of twee geduurd.

Totdat het er ineens was: het gebouw van de Frederik van Eedenschool in Bussum-Zuid! Zo vlak bij de hei: wat kun je je beter wensen. Met man en macht werd van alles geregeld om het naar onze zin in te richten. In die tijd werkten nog weinig moeders buitenshuis (om maar aan te geven hoe de tijden veranderen binnen een cq. mijn mensenleven) waarvan er velen de handen uit de mouwen staken. Zo gingen we van start aan de Esther de Boer van Rijklaan.

We waren best een grote school met een aantal klassen dubbel en veel leerlingen. En dat nog zonder kleuters, want die zijn nog een aantal jaren aan de Vossiuslaan gehuisvest geweest voor ze bij de lagere school introkken. Kom ik neem je even mee naar binnen in onze school zoals hij in 1979 was:

De hoofdingang gaan we door via de dubbele buitendeuren van de huidige derde klas. Dit is de hal met staande kapstokken waar de hele school zijn jas ophangt. Het is redelijk snel omgebouwd tot euritmieelokaal; vandaar de bijzondere aftimmeringen in de hoeken. Ook was het handenarbeidlokaal en kleuterklas.

Door weer dubbele deuren van toen gaan we naar het trappenhuis. De gekleurde glazen ramen vallen meteen op. Links naast de trap de wc's en een klas. We gaan naar boven: twee lokalen. In dat waar nu de BSO is heb ik een paar maanden een klas gehad. Bijzonder: veel later zou ik er zitten met de oudste kleuters en er remedial teaching geven. Van de brandweer mochten we de bovenruimtes begin jaren 90 niet gebruiken omdat er geen vluchtroute was: twee klassen zaten een jaar op een andere locatie aan de Ceintuurbaan (tegenwoordig o.a. muziekschool). Lang was de huidige BSO multifunctioneel: computerlokaal, naschoolse opvang, voor oudste-kleutergroep en r.t. Gaan we weer naar beneden dan kwam je in 1979 via de klapdeuren in de zaal, waaraan twee lokalen grensden. Daar speelden zich vele schoolfeesten, kerstspelen en eindtoneelstukken af. Ikzelf kreeg er een warm afscheid toen ik in 1981 de school verliet om moeder te worden. Een paar jaar nadat ik in 1993 (vier kinderen rijker) weer terug kwam, is de ruimte opgedeeld in de kamertjes voor de directeur tot en met Nelly. De huidige zaal is toen aangebouwd.

Ging je door de volgende klapdeur (drie meter verder dan de huidige bij de klas van Edith) dan waren daar nog twee lokalen en liep je bij de huidige klas van Marit, naast het magazijn tegen de muur: daar hield het gebouw destijds op. Toen de kleuters van de Vossiuslaan naar de Van Rijklaan kwamen, is er een mooie organische ingang gemaakt, speciaal voor hen. Zaal en handenarbeidlokaal zijn van 1995. Het kamertje van Katrien was niet meteen ruimte voor kunstzinnige therapie: keukenblok en bord zijn er later ingemaakt. Invalidentoilet was garderobe met doorgang naar keukentje. Lerarenkamer vind je nog op dezelfde plek als toen, maar met de deur ergens anders. Buiten hadden we twee noodgebouwen: een op de plek van de huidige zaal en de schommels met twee grote lokalen; een tweede op de plek waar nu de noodbouw staat met ook twee lokalen. Volgens mij had één ervan een bijzondere functie, het andere was klas.

Misschien kun je je er een beetje een voorstelling van maken hoe het was toen de Vrije School in dit gebouw kwam en van wat er in de loop van de jaren is veranderd. In die fysieke omhulling hebben inmiddels heel wat mensen en kinderen gespeeld, gewerkt en geleerd. In mijn denkbeeldige rondgang zie dan ook kinderen euritmie, handenarbeid of volksdansen doen. Ik zie de gezichten van collega's van weleer. Om allerlei redenen zijn ze weggegaan, een paar ervan zijn tijdens hun dienstverband met de school overleden.

Het gebouw gaf ruimte aan processen tussen mensen: kinderen en leraren, ouders en leraren, ouders, leraren en besturen, leraren onderling, ouders onderling, kinderen onderling. Het waren vaak vreugdevolle processen waar er iets opgebouwd werd, geschilderd, gefeest, genoten. Er kwamen kinderen die klein en verlegen de kleuterklas binnenkwamen en de school na acht jaar verlieten als opengebloede tieners. Er kwamen juffies - net van de opleiding - die uitgroeiden tot leerkrachten met rijke ervaring. Er waren ook spanningen die ertoe leidden dat we van een heel grote school heel klein werden. Vervolgens groeiden we weer uit tot een gezonde school. Opvattingen binnen ons onderwijs veranderden bijvoorbeeld van zoveel mogelijk loslaten van de reguliere methoden toen naar het gepaste steun vinden in de methodes nu om het oefenen niet te vergeten naast het belevende van de manier waarop de Vrije School het doet. De toetsen zijn - destijds met veel weerstand - ingevoerd, nu zijn ze gemeengoed en doen we er ons voordeel mee bij het volgen van de kinderen.

Kinderen, ouders en leraren zijn veranderd, maar nog steeds zijn ze allen enthousiast voor de Vrije School. Zo zie je dat leerlingen van toen nu hun kinderen brengen, dat moeders oma's zijn geworden.

Al schrijvend realiseer ik me hoe lang ik al verbonden ben met de Vrije School in Bussum, die later Michael ging heten. Zomaar gaat mijn leven aan me voorbij. In

gedachten, van een afstandje. Op een speciaal moment: herstellend van een burn-out. Van een fysiek afstandje mag ik nu meekijken hoe al die grote en kleine mensen weer een nieuw proces doormaken en vormgeven: ditmaal van het verlaten van het gebouw. Hoe leerkrachten in no time de verhuisdagen invullen als drie dagen vrij geven niet mag, liedjes maken en oefenen, een ritueel bedenken voor het afscheid. Hoe ouders en bestuur zich royaal inzetten om op alle niveaus te ondersteunen, hoe kinderen hun gevoelens uiten. Van zo'n bruisende school mag ik al heel lang een stukje zijn.

Jeanny van den Brand

Afscheid van het school gebouw, afscheid van een periode

We kwamen praten, in Bussum, met de juf van de vierde klas, met Mieke Kerssens. Over onze tweeling, die we na het sluiten van de Vrije lagere school in Hilversum waar ze vanaf de peuterklas tot en de tweede klas hadden gezeten met verdriet in ons hart naar de reguliere school om de hoek hadden laten gaan. De derde klas was daar groep 5. Onze twee jongste kinderen van ons viertal konden wel op de Vrije school in Hilversum blijven, twee kleine kleuterklassen en een piepkleine eerste en tweede combinatie klas bleven daar bestaan, de rest van de school was naar Bussum gegaan. Wij waren het er niet mee eens geweest, deze leegloop en overstroom van praktisch alle kinderen naar Bussum, we wilden Hilversum "trouw" blijven.

We bleven dus in Hilversum, twee kinderen op de Vrije kleuterschool daar en twee op de reguliere om de hoek. Maar onze twee oudsten in het reguliere onderwijs hadden het er niet goed dat jaar. Ze misten de Vrije School. De sfeer, de toneelstukken, het schilderen, het boetseren, het zingen! Het kon niet langer zo. Zelf raakte ik meer en meer verbonden met het Vrije school onderwijs, had de applicatie cursus voor Vrije school juffie gedaan, want ik werkte eigenlijk al jaren als Jenaplan school juf. Was klassenmoeder in de kleuterklas in Hilversum en werd er vaste invaljuf.

Mieke Kerssens, juf van de vierde klas, stond ons al op te wachten voor het gesprek, rustig, bedaard, vertrouwenwekkend. Beneden in de toen nog grote hal. Het eerste wat mij opviel toen we achter haar aan de trap opliepen naar haar lokaal, was het grote gekleurde glazen raam in het trapportaal. Het middaglicht viel er prachtig doorheen. De klas van Mieke, een prachtige bordtekening, schilderingen van de kinderen aan de muren. Een fijn gesprek, ik stapte over al "mijn moeite met Bussum" heen. Onze kinderen mochten komen, eerst een paar dagen op proef, toen echt!

Ze hadden het er goed, we kwamen naar hun toneelstukken kijken in "de zaal", de grote ontvangsthall die nu uit de

kamertjes van de directie, de keuken, de administratie, de gang en Nelly's kamertje bestaat. Het toneel bestond uit losse blokken die ergens onder vandaan moesten worden getrokken. Ze kregen er tuinbouwlessen van meester Raymond, in de schooltuin op de plek waar later dat jaar de huidige zaal werd gebouwd. Ze hadden handwerkles en volksdansen van Juf Rony. We kwamen naar het kerstspel kijken in de hal, gewoon op de grond gespeeld door leraren en bestuursleden. Irma was er Maria en de voorzitter van het toenmalige bestuur speelde Jozef. 's Ochtends zwaaide ik ze uit tussen de ouders van Bussum, de kinderen gingen nog in keurige rijen, samen met de juf of meester, klas voor klas naar binnen, dan racete ik terug naar Hilversum.

Zo pendelde ik heen en weer, bracht 's ochtends twee kinderen van Hilversum naar Bussum, dan in vliegende vaart weer terug naar Hilversum om de twee jongsten naar de kleuterklas van Juffie Wil daar te brengen. We waren zo gehecht aan Juffie Wil! Ging op twee scholen naar de algemene ouderavonden, werkvondens, vieringen, was de enige moeder met kinderen op de twee Vrije scholen, Hilversum en Bussum tegelijk. Speelde Maria in het kerstspel van de vrije school in Hilversum. Voelde me heen en weer getrokken.

Toen verdween er weer een klas in Hilversum, mijn zoon kon daar niet door naar de eerste klas. Hij ging ook naar Bussum, naar de eerste klas, speelde op het plein tussen de weelderige bosjes die er toen nog stonden, waar je je helemaal in kon verstoppen. Kwam in het lokaal van de eerste klas, nu de kleuterklas van Juffie Edith. Er waren toen nog maar twee kleuterklassen. Een logische stap was om mijn jongste dochter ook mee naar Bussum te nemen, zij kwam in de kleuterklas van Juffie Irma. Werd er helemaal opgenomen en ook ik werd hartelijk welkom geheten door Irma, ging in dat jaar zelfs met haar samenwerken als invaljuffie in haar klas. Speelde mee in het Kerstspel, als Engel met meester Job en Juf Irma als Jozef en Maria.. We speelden het 's avonds in een kerk in Bussum, er was immers nog geen zaal, voor de hele onderbouw en de kleuterklassen en ouders, hutje bij mutje bij elkaar gezeten, bij de ommevang moest ik me vooraan in de kompany een weg banen door het zelfs op de grond zittende publiek.

Ik werd lid van de ouderraad in Bussum, er was nog geen m.r., een rebels clubje dat flink aan bestaande zaken rammelde en kritische vragen stelde aan het bestuur. Inmiddels was er ook een derde kleuterklas gestart. In het lokaal van de huidige derde onderbouwklas. Er kwamen twee vacatures voor kleuterjuffen, ik solliciteerde, had een gesprek met de toenmalige interim directeur, een ouder uit de m.r., en Irma. Later die zomer kwam ook Edith bij ons. Ik ging in de zomervakantie klussen in mijn lokaal, werd geholpen door Karen die haar zoon bij mij in de klas had en nu mijn collega is. Heerlijk om te kunnen werken op een school waar ik ook mijn vier kinderen had.

De zevende klas bestond toen nog dus mijn twee oudsten hadden nog een viertal heerlijke jaren in Bussum. Ik zag collega's en 7 directeuren gaan en komen, mijn kleuters in mijn klas opgroeien, naar de eerste klas gaan en van school gaan als 12 en 13 jarigen, Werk er met heel veel blijdschap en inspiratie, het schoolgebouw is mijn tweede huis, zo vertrouwd, zoveel geschiedenis, gebeurtenissen, ontmoetingen met fijne ouders en collega's, de jaren met mijn kleuterklassen. Alle stapjes door de klas, de gangen, de zaal, het schoolplein. De geuren, de wezens die er huizen, de schemerlampen die zo gezellig branden in de schemer, ik neem er afscheid van.

Geef het afscheid vorm samen met mijn kleuterklas, het klimhuis verhuisd alvast, de keuken verhuisd, we zijn met ouders aan het schilderen en klussen in het nieuwe tijdelijke lokaal, in de school daar. We houden zolang mogelijk de sfeer in de kleuterklas hier vast, de Jaartafel met alle vruchten van de herfst, de paddenstoelen en de kabouters, blijft tot het laatst staan, de Madonna met het Kind nog aan de muur omringd door gouden sterretjes, door de kleuters beplakt, deze sterren hangen aan de muren op de plekken waar dingen alvast verdwijnen naar de andere klas. Beleef het intens met de kleuters. Spullen worden ingepakt, het schoolgebouw wordt leger en leger.

Inmiddels zijn mijn eigen kinderen alweer jaren van school, studeren, reizen, de oudsten zijn al 23, een van de twee viel als pabostudent van Helicon vorig schooljaar zelfs in voor meester Rob in het lokaal waar ze voor het eerst op deze school kwam. Ik sprak samen met hen over onze herinneringen aan het schoolgebouw. De zandbak op het kleuterplein waar ze met de 7^e klas op de avond van het eindtoneelstuk en afscheid van school een vuurtje mochten stoken en met elkaar huilden. De bosjes die er toen nog waren en waar ze met de hele school in mochten spelen. De lerarenkamer, toen een heiligdom waar geen ouders of kinderen kwamen, op dezelfde plek als nu maar toegankelijk alleen door de keuken van meneer Frits, nu is op de plek van de keuken het lerarentoilet. Het amfitheater wat nu het stenen voetbalveldje is. De knikkerpotjes die er kwamen in hun tijd. De zaal die werd gebouwd en waar het afscheid van de zesde klassen van mijn twee jongsten was. De toneelstukken die ze er speelden.

Dierbare herinneringen, dierbare plek, dierbaar schoolgebouw, dankjewel!

Marit Brand.

Herinneringen

Bijna dertig jaar geleden zette ik voor het eerst voet in dit gebouw. Ik was ongeveer 23 jaar. Als oud leerling van de Vondelschool, waar de basis voor onze huidige school gelegd is en waar ik kennis maakte met het volksdansen, kwam ik wekelijks in de klas van Mieke Kerssens om met haar leerlingen te dansen. Dat deden we in de toenmalige zaal, de ruimte waar nu de ouderruimte, directiekamer, administratie en RT ruimte zijn. Nog wel onwennig, het waren de eerste lessen die ik gaf, dansten we onder begeleiding van een ouderorkestje. In deze "zaal" werden ook toneel gespeeld. Een podium werd gemaakt van planken die op de banken lagen om toch maar wat niveauverschil te creëren.

In de lente van 1996 kwam ik weer, maar toen als ouder. Alles was nog zoals ik me kon herinneren, alleen de leerkrachten, daar was wel een en ander veranderd. Bekende waren juf Mieke en meester Job de Raadt en Jeanny Van Den Brand. Al gauw gaf ik weer de volksdanslessen. Het jaar daarop werd er verbouwd en konden we gebruik maken van een gloednieuwe grote zaal. Bij die verbouwing kwam ook de ouderruimte, waar wij, als ouders die uit Almere kwamen, vaak zaten te wachten, tot we filevrij weer richting polder konden. Ik was getuige van het planten van de beide kastanjes, beide als herinnering aan overleden leerkrachten.

In 2001 werd ik behalve ouder ook juf en in die hoedanigheid ben ik gebleven, ook nadat mijn jongste dochter van school ging. Deze laatste weken heb ik met gemengde gevoelens doorgemaakt. Natuurlijk het kan niet langer zo, maar toch.....

Rony Usenki-Leget

Afscheid

Waar begon het mee?
Het gebouw wordt te oud, vele dingen werken niet meer zoals het hoort, voor velen niet zichtbaar, maar voor degene die er werken werd het een irritatie, zoals de wc die 1 x per week verstopt raakt, stinkt en niet schoon te krijgen is.
Het alarm wat niet goed werkt. Ramen die niet goed open kunnen.
Afgebladderde muren, afvoeren verstopt.
De verwarming in mijn klas die in de winter niet echt warm wilt worden.
Elektra wat niet klopt, doorgeslagen stoppen en nog veel meer, het gebouw is gewoon op.
Er werd nagedacht over een nieuw project: Nieuwbouw!

Leuk nieuwe ideeën verwerken in een nieuwe gebouw. Maar toch kijk je ook steeds naar 'wat heb ik nu' en 'wat komt er in de plaats van'.

En vanuit het oude vertrouwde gebouw ontstond het 'nieuwe gebouw'. Prachtig! Maar het betekent verhuizen naar een ander gebouw om de nieuwbouw te kunnen realiseren.

Tijdens de voorbereiding naar de verhuizing toe, kwam voor mij plots de schok: "Ik ga hier weg uit dit lokaal na bijna twintig jaar!!! Oh, nee!"

Sentiment, naar alles wat voor mij zo belangrijk is, mooie herinneringen, leerprocessen die hier hebben plaatsgevonden, de wortels van 'mijn leerkracht zijn', liggen in dit lokaal en gebouw.

Tja, afscheid nemen van dit gebouw doet mij pijn.

Angst, zou ik deze herinneringen in mijn hart bewaren of vervagen ze straks als ik in een nieuw gebouw wederom mijn wortels laat aarden.

Maar dan, hoe neem ik afscheid van een gebouw? Dit zal voor ieder anders zijn. Ik wist het in eerste instantie niet. Wat ik wel wist, was dat ik een waardig afscheid wilde nemen, maar hoe doe je dat? Het werd druk in mijn hoofd en gevoel, ook omdat ik bezig was om te bedenken hoe de kinderen (kleuters) te begeleiden in dit verhuisproces. Dit voor hen en mij op de juiste manier te kunnen doen. Maar gelukkig kunnen de kinderen je onbewust helpen.

Zij leven zo fijn in het nu, niet in 'gisteren' of 'morgen', maar in 'vandaag'.

In de Michaëlstijd kwam de ingeping tijdens het Michaëlsspel, met Engel Michaël en zijn sterrenzwaard. Sterren!!!

Wij gaan sterren maken!!! Velen Sterren met glitters! Elke keer als iets ingepakt gaat worden in de verhuisdozen, komt er een 'geglitterde' ster voor in de plaats. Ik heb gelukkig gekozen voor een langzame 'inpak'. Elke dag een paar verhuisdozen, leek mij beter dan alles in één keer in te pakken. Nu konden de kinderen en ik er elke dag mee bezig zijn en naar de uiteindelijke verhuisdag toe groeien. De kinderen vonden het geweldig om met die sterren bezig te zijn, we zaten onder de glitters.

En de kinderen maar zeggen: 'kijk hier is Michaël ook met zijn 'sterrenzwaard' langs geweest.' Van de ouders hoorde ik dat de kinderen met plezier naar school kwamen om te kijken of er nog meer sterren bij waren gekomen. De kinderen merkten weinig dat kasten langzamerhand leegraakten, zij hadden tenslotte al hun speelgoed nog, totdat het klauter en klim plus glijbaan verdween. Sommige stonden raar te kijken, maar gelukkig had ik iets nieuws bedacht, in plaats daarvan kwamen de verhuisdozen, dat was een schot in de roos, vaak kwamen ze me dozen brengen met daarin een kleuter verstopt, wat elke keer veel plezier gaf. Op het eind van het spel, stopten ze al het speelgoed in de verhuisdozen, zodat we tijdens het

opruimen de dozen weer uitpakten en de spulletjes weer op hun plaats zetten.

De kinderen hielden zelfs Hompeltje (onze klassenkabouter) op hoogte van de stand van de 'sterren'. Ook leuke liedjes over verhuizen hielpen ons bij wat verhuizen werkelijk is, liedjes van A.M.G. Schmidt: "De koning gaat verhuizen en wat neemt hij mee". Maxime weet dat hij precies om negen uur vertrekt, Bren, dat hij met de jeep gaat, Peer, dat hij zijn satijnen keukenmat meeneemt, en Eveline weet van zijn hemden en zijn jassen, maar ze worden stil als de koningin er niet meer in kan, maar ze worden weer blij als de koningin gewoon op de fiets gaat.

De eerste verhuiswagen stond voor de deur, toen kwam er bij de kinderen de eerste twijfel, ze gingen me toch vragen of deze mensen niet onze spullen die we nu nog in klas hadden, kwamen ophalen. Ze werden zelfs bezorgd over de borden, kopjes zelfs de honing en de pinda's. Maar de verhuiswagen is gelukkig vertrokken zonder onze laatste inboedel mee te nemen.

Nu nog twee dagen werken met de kinderen in mijn oude vertrouwde omgeving. Straks zal het lokaal leeg zijn en zullen er alleen sterren aan de muren en ramen overblijven. Sterren die geschonken zijn aan de ruimte waarin ik met zoveel plezier heb gewerkt aan de opvoeding van vele kleine kinderen.

Dank je wel lieve ruimte, dat dit tussen jouw vertrouwde, oude muren mocht plaats vinden.

Irma Millenaar, Kleuterleidster.

Afscheid van het gebouw

Op dinsdag 13 oktober hebben kinderen, leraren en ouders op stemmige wijze afscheid genomen van het gebouw. Een lange sliert van kinderen en volwassenen liep hand in hand om het gebouw heen. Vervolgens werd er in de zaal gezongen en was het woord aan Job de Raadt, oud leraar van de school. Job is 17 jaar in dit gebouw werkzaam geweest, van 1980 tot 1997. Job heeft aan de hand van de kabouters Douwe en Sjouwe verteld over het afscheid van het gebouw. Daarbij toverde hij steeds weer een nieuwe kabouter te voorschijn waar onder Bouwe waarmee hij de verbinding maakte met de nieuwbouw.

600 keer de schoolbel, 600 keer informatie over het wel en wee van de school. Bij het afscheid van het gebouw werd de schoolgemeenschap zichtbaar waarvan de kinderen het hart vormen. Zij zaten letterlijk in het midden. Met velen volgen we hun ontwikkeling en doen daar verslag van. En ook van tal van andere activiteiten rondom de school.

Juf Karen wees bij het afscheid op het beeld van Michaël dat in de zaal hangt. Dit schilderij gaat mee naar de tijdelijke locatie.

Michaël was de naam van de kleuterschool die aan het begin stond van deze school. Job zei zo mooi dat de nieuwe basisschool had gevraagd om deze naam te mogen dragen. Daarmee werd het vrijeschool Michaël. Ieder zal zijn eigen beeld hebben van de aartsengel Michaël. De symbolen van Michaël spreken echter voor zich: het zwaard en de weegschaal. Met het zwaard werd de draak overwonnen en de weegschaal duidt op het evenwicht tussen goed en kwaad, stof en geest. Michaël wijst op de moed en op de kracht van de geest.

Hopelijk kunnen wij in de gemeenschap rondom de school iets van de kracht van Michaël in ons handelen opnemen. Dat zou kunnen betekenen de moed hebben om altijd het gesprek aan te gaan om de ander werkelijk te ontmoeten. Het zou ook kunnen betekenen het voortdurende evenwicht zoeken in: wat wil ik en wat wil de ander en wat willen we gezamenlijk.

Ik hoop dat er nog vele uitgaven mogen volgen van de schoolbel zodat we op de hoogte zijn van al die mooie initiatieven rondom de school.

Frank de Kieft, Interim schoolleider.

Even stilstaan tijdens het lopen

Vorige week liep ik met meester Ton, op donderdag eind van de middag na de pedagogische vergadering, naar de trein. We hadden de laatste vergadering in de oude school gehad. Dat vond ik toch een gedenkwaardig moment. "Goh," zeiden we tegen elkaar, "wat hebben we toch veel meegemaakt in dit gebouw. En wat zijn er toch veel mensen gekomen en gegaan:

Johan Boerman, Erica, Job de Raadt, Robert Verheyen, Brigitte Valkenburg, Oene Schroder, Marianne Schreuder, Carina Wellenstein, Mieke Kerssens, Peter Schroeiers, Willem Joppe, Bastiaan, Annelieke, Ariadne Tolsma, Wieger Veerman, Jet Nijhuis, Pim en marja de Mare, Didi, Monique Smeurs, Marie Jose, Ria Nap, Harriette Velzenboer,...."

Nou, misschien kunnen jullie er nog een paar aanvullen, vast wel, de lijst is niet compleet.

Allebei wisten we ook nog als de dag van gisteren: "Mijnheer Frits...wat was dat net als Nelly een gouden conciërgel!"

Zelf heb ik op Vrije school Michael veel kinderen gezien en we hebben prachtige kunstwerken gemaakt in het kleine kamertje. Ik heb veel meegemaakt in de loop der jaren op deze school, (zelfs een keer tegen een lantaarnpaal aan gelopen).

Het is een fijne tijd geweest en ik hoop dat in onze nieuwe jas er veel goeds mag gebeuren.

Juffie Katrien

Schoolbel 600!!

Omdat ik op vrijdag mijn wekelijkse Bapo dag heb, ontmoet ik de laatste Schoolbel dus vaak pas op maandag. Hij behoort bij mijn vaste ritueel, en ik ben beslist teleurgesteld, als ik dan 's maandags rond acht uur de school betreed, en ik vind een leeg schoolbelkastje.....

Het is duidelijk een blad met een oplage, die voldoet aan de behoeften van de vaste schoolbezoeker. Relevante informatie, het laatste nieuws,

De nieuwste ontwikkelingen, heerlijk, dat wij zo'n blad hebben. Hulde ook aan alle mensen, die toch maar weer zorgen, dat onze schoolbel er elke week weer voor ons is, de schoolbel, onze schoolbel!

Als 's morgens de leraren hun gezamenlijke spreuk laten klinken, is het de schoolbel, die klinkt, door de nog kinderloze ruimte. Als de pauze ten einde is, is het onze schoolbel, die haar klank kenbaar maakt, dat voor ieder de speeltijd buiten weer ten einde is. Ook is de schoolbel ingezet als pedagogisch middel om bepaalde leerlingen een verantwoordelijk gevoel te leren bijbrengen, door ze te koppelen aan die taak om de schoolbel te mogen luiden, ofwel hun eigen pauze einde in te luiden.

Kortom, in vele opzichten kan de schoolbel gezien worden als een begrip, 600 schoolbellen is een record, mijn hartelijke felicitaties!

Rob Blok

Afscheid van de school

Ja, daar gaan we dan met z'n allen naar een andere school, wat zal dat vreemd zijn.

Er zal best wel een traantje rollen op een wangetje hier en daar. Wat een vreugdevolle en ook trieste momenten heb ik meegemaakt in al die jaren dat ik met mijn 2 kinderen op onze school was.

Juf Marit van Noort ging weg na 5 jaar voor de klas van mijn dochter te hebben gestaan.

Juf Marja ging weg, na 5 jaar voor de klas van mijn zoon te hebben gestaan.

Marja was voor mij zo'n bijzondere juf, ik weet niet hoe ik dat moet uitleggen, maar soms heb je zo'n apart gevoel bij iemand, een stil gevoel, een warm gevoel, een zacht briesje-gevoel, Marja is en blijft voor mij een engeltje. Afscheid nemen van onze school is voor mij net zo'n gevoel als de zesde klas afscheid neemt na al die jaren bij ons, je kent die kinderen al zo lang en zo goed, wat moet ik nu zonder hen?

Van een afstand zie ik ze gaan door de haag van kinderen, vaarwel.

Ze gaan een nieuw leven tegemoet.

Een brok in je keel krijg je ervan. Dat is ook zo bij het afscheid nemen van onze school.

Maar.....een nieuwe school, wat een zaligheid!

Alle hard meewerkende ouders, jullie zijn geweldig, ook engeltjes waar de school niet zonder kan. Laten we met z'n allen een warm dekentje zijn voor alle kinderen. Dat is onze school!

Dat gevoel mag niet weggaan!

Nu nog even wat grappigs over 2 meisjes uit de tweede klas, die bij mij komen met een wondje, het wondje was niet zo belangrijk het ging meer over de egeltjes, 1 meisje zegt snikkend, 'ik heb nog nooit een levende egel gezien alleen maar overgereden langs de weg, en dan is het net een wintermuts! Of een klein kleutertje die me aankijkt met van die stralende oogjes, 'Juffie Nelly, wat heb jij leuke roze wangetjes'!

Als dat nou niet schattig is.

Nelly

Herinneringen aan de kleuterklas

Toen Tinka en Roos- Marie in de kleuterklas zaten. Bij juf Marit was het altijd zo gezellig het rook daar zo lekker. We hielpen juf vaak met broodjes smeren, en vroegen vaak ook om klusjes te doen. Daar is het blauwe huis en het rode huis O wat is het daar toch gezellig. En na de speeltijd gingen we opruimen en eten. Met het buitenspelen gingen we vaak juf haar haar doen en gingen we haar masseren hiehi haha en zo nog heel veel door.

Juf Marit is ook wel een van de allerbeste juffen. Iedere dag pakte juf 2 kaartjes uit het zonnen bakje en las de namen voor die er op stonden en die waren haar hulpjes. We mochten vaak haar lier doos vasthouden. Iedere dag mocht iemand stoffeltje verzorgen, de kabouter. We waren altijd samen. We zullen de kleuterklas nooit vergeten.

Roos-Marie en Tinka uit klas 4

Mijn dierbare herinneringen

Door mijn dochter die niet gelukkig was op een Montessorischool, leerde ik de Vrije school kennen. Via ouderavonden, cursussen en gesprekken met leerkrachten ging het Vrije Schoolonderwijs meer voor mij leven. Als leraar Duits op een mavo mocht ik zelfs vaklessen Duits gaan geven en meespelen met het kerstspel. Zo kreeg ik steeds meer affiniteit met het onderwijs. Ik wilde graag zelf leraar worden van een klas om het onderwijs van binnenuit te beleven. Na een applicatiecursus in Amsterdam ging mijn wens in vervulling.

Maar oei, wat vroeg deze nieuwe klas veel van mij; of ik deed het te gedreven. Ik stapte in een 4e klas in. Dat was niet makkelijk. Maar dankzij de kinderen leerde ik heel veel. En ja hoor, andersom natuurlijk ook! Het was niet alleen tijdens schooltijd, dat ik met de kinderen bezig was; vooral ook daarbuiten in gedachten, bij de voorbereiding van alle lessen.

Ook deed ik veel inspiratie op tijdens de VOK-zomerweken in Zutphen. Daar kreeg je tijdens de zomervakantie van een oudgediende collega een hele week overdag instructies per klas voor het komende jaar. En 's avonds was er een interessante lezing over de antroposofische achtergronden. Om de kosten te dekken, maar zeker ook voor de vakantieachtige gezelligheid, kampeerden we met diverse collega's daar in de buurt. Want veel Vrije Schoolmensen uit Nederland en België deden eraan mee. Toen ik na 7 jaar Zutphen deze voorbereidingen allemaal meegemaakt had, gebruikte ik de grote vakantie om me op een andere manier op de komende klas voor te bereiden: Voor de derde klas (vertelstof-sfeer: Oude Testament) maakte ik een onvergetelijke reis naar Israel, wat ik zonder die klas vast nooit gedaan zou hebben. Voor de 4e klas (Noordse mythologie-sfeer) heb ik, samen met mijn vrouw, Noorwegen bezocht. Laatst sprak ik een oud-leerling die me verzekerde dat hij mijn verhalen over de Noordse mythologie het allermooiste vond. Voor de 5e klas (een element is Keltische vlechtmotieven) reisden we naar Ierland, waar ik vele zonnekruisen heb bewonderd en getekend. Zo kom je nog eens ergens....

In mijn laatste vier jaren op school als directeur, terwijl ik ook nog lessen gaf, heb ik teveel van mezelf gevergd; en hoewel heel pijnlijk (ook voor de school om dit aan te zien) heb ik juist van deze periode en de verwerking ervan veel goeds geleerd.

Ik overdrijf niet als ik zeg, dat ik door de vrije school een rijke boeiende ontwikkelingsweg heb mogen ontdekken, die ik in wezen nóg ga. Terugkijkend op deze periode kan ik dankbaar zijn voor de nieuwe mogelijkheden die zich in het verlengde van de school na mijn pensionering hebben voorgedaan.

Juist de worsteling met allerlei problemen heeft mijn leven verrijkt; want door al die dingen in het licht van de antroposofie te zien, heb ik mijzelf en de wereld beter leren kennen en ga ik nog steeds op deze weg voort.

Job de Raadt

Michaëlschool

De Vrije School Michael in Bussum ken ik al vele jaren. Toen ik in 1980 als eerste leerkracht van de Vrije School Hilversum in het Gooi kwam werken, maakte ik ook kennis met de leerkrachten van de Michaelschool. Begin jaren 90 gevraagd werd ik gevraagd om cursussen te geven over de achtergronden van het Vrije School onderwijs op de Michaelschool, waardoor ik..... leerde ik ook veel ouders kennen. En tot op de dag van vandaag komen er steeds weer nieuwe mensen op mijn pad die ook hun voetstappen hebben liggen in de gangen van de Michaelschool aan de Esther de Boer van Rijklaan. Hoeveel mensen zouden daar in al die tijd al door die gangen zijn gelopen. Hoeveel ouders en leerkrachten hebben er niet met ontroering en ontzag naar de kinderen gekeken en elkaar aangestoten met de opmerking: "Kijk, daar doen we het voor!" En dat 'daar' duidde dan op de blije kindergezichten, vol overgave bezig met de lessen. Of op zomaar twee kinderen met de armen om elkaar heen, als dikke vriendjes. Of het werd gezegd bij een toneelstuk waarin je de kinderen zelfbewust een rol zag invullen. Of bij het kerstspel, waar ik de leerkrachten hun diepe intentie zag spelen, hun liefde en eerbied voor het Kind. En dat allemaal in dat versleten gebouw, waarin alle hoeken en gaten werden gebruikt..

De opmerking: "Kijk, daar doen we het voor", heb ik zelf ook vaak gemaakt. En bij het 'het' denk ik dan aan de inspanningen, de investeringen; het vele, vele werk dat moet worden gedaan om dit stuk van de opvoeding mogelijk te maken. Bij dit werk reken ik ook het innerlijk werk bij. Want naast het vele mooie zijn er ook teleurstellingen geïncasseerd. Iedereen krijgt met de pijn van onbegrip en mislukking te maken.

Michael en de draken

De school draagt de naam van de aartsengel Michael. Deze wordt veelal in verband gebracht met de strijd tegen de draak. In een gemeenschap zijn de belangen vaak tegengesteld en worden standpunten snel tot eigen gelijk dat te vuur en te zwaard wordt verdedigd. Dan komen er alleen maar verliezers, want de zogenaamde winnaars zitten op de rokende puinhopen van het platgebrande strijdtoneel.

Is dit Michael tegen de draak of is dit draak tegen draak? Hoe je het verschil weet? De goede geesten brengen een sfeer van licht en milde warmte mee.

De Michaelstrijd is daarom een innerlijke strijd, waarbij het er om gaat steeds opnieuw deze kwaliteiten te veroveren.

Michael en de weegschaal

De aartsengel Michael is ook de aartsengel met de weegschaal. Het centrale element van een weegschaal is de wijzer. Zijn beide schalen gelijk dan wijst de wijzer naar boven. Dan is er evenwicht. Dit drie-ledige principe van twee schalen en een naar- boven- wijzer kan in een samenwerkende groep in praktijk worden gebracht als de één de moeite neemt om naar de ander te luisteren, hem te begrijpen, hem zonder oordeel in zijn waarde te laten, zodat de standpunten als gelijkwaardig mogen bestaan. Op het moment dat het evenwicht is bereikt, wijst de wijzer naar boven. Naar een andere dimensie, naar Michael en alle geestelijke leiders. Op het moment van evenwicht, van stilstand, van nu-kunnen-we-niet-verder kan de engelenwereld gaan meedoen. In een sfeer van open communicatie is er ruimte voor de werking vanuit deze dimensie. De volgende stap in het proces tussen mensen wordt dan genomen op een manier die niemand van te voren had kunnen bedenken. Het is de moeite waard om dit met bewustzijn uit te proberen.

Ik wens de schoolgemeenschap in het nieuwe gebouw Michael en de weegschaal toe.

Een warme groet van Jet Nijhuis

Afscheidsliederen

Hieronder de afscheidsliedjes die we met kinderen in klassen en met ouders op het plein gezongen hebben in de dagen voor het vertrek:

De koning gaat verhuizen van: Annie MG Schmidt

Kadoze, kadoze, kaduize, de koning gaat verhuizen.
Hij gaat om negen uur precies met heel zijn gouden theeservies, z`n vorken en z`n glazen en al z`n duizend vazen en met z`n vogel Trillepiep verhuizen in de jeep.

Kadoze, kadoze, kaduize, de kooi met witte muizen, de gouden troon, het gouden bad en de satijnen keukenmat, z`n hemden en de jassen en de spiraalmatrassen de koning zelf gaat bovenop en draagt de gouden kolenschop.

Kadoze, kadoze, kaduize, de koning gaat verhuizen.
Maar ach, die arme koningin, o jee, die kan er niet meer in!
Wat hindert dat? Het hindert niets! De koningin gaat op de fiets!

Lied van Petra Roosenberg tekst aangepast door Karen Bosman

Dag school !
Dag school met je raam waar de planten voor staan.
Dag deur met je knop jij gaat nu op slot
Dag plein met je heg wij gaan nu weg.
Wij verhuizen nu naar een ander gebouw
want op deze mooie plek komt de nieuwbouw.
Dag klas, dag school dag schommels, wij gaan jullie nu verlaten.
Vaarwel

Wij gaan nu op reis in een lange trein.
Wij nemen alles mee dat is reuze fijn.
Wij pakken alles in en gaan op weg
Wij verhuizen nu naar een ander gebouw
want op deze mooie plek komt de nieuwbouw.
Dag klas, dag school dag schommels, wij gaan jullie nu verlaten.
Vaarwel

Nieuwe school op een oude plek

Met spanning zie ik uit naar de realisering van het nieuwe schoolgebouw. Niet alleen als buurtbewoner maar ook omdat ik nauw betrokken ben geweest bij de realisatie van het schoolgebouw zoals het er nu min of meer staat. Meer dan veertig jaar geleden werd in dat gebouw de Frederik van Eedenschool geopend.

Samen met burgemeester Admiraal heb ik als voorzitter van het schoolbestuur de openingshandeling verricht en heb ik aan de hand van een aantal uitspraken in door hem geschreven boeken gesproken over wat Frederik van Eeden heeft betekend voor ons land en Bussum in het bijzonder. Ik noemde de school een "Parel aan de kroon van het Gooi".

Onze kinderen hebben met veel plezier de school bezocht. Later, ik meen in 1979, heeft de Vrije School Michaël het gebouw in gebruik genomen en genieten wij van de vrolijke kinderen die in de Gaarde voorbij gaan op weg naar de hei.

Het nieuwe ontwerp ziet er mooi uit. Volgend jaar hoop ik de kinderen weer terug te zien op de "plek van de oude school" maar dan in een nieuw gebouw.

Frie Jansen

DE AGENDA

De wijzigingen ten opzichte van vorige uitgave staan in **vet/rood**.

Datum	Activiteit	Opmerking
Oktober 2009		
Maandag 19 t/m vrijdag 23	Herfstvakantie	
Maandag 26	Studiedag	Geen school
Dinsdag 27	Klas 2	Werkavond Sint
November 2009		
Maandag 2	Informatiemiddag	14:00 - 15:00
Dinsdag 3	Kleuters	Werkavond Sint
Woensdag 4	Werkavond Windekind	Erica en Willy
Maandag 9	Klas 3 Lezing Hans Wopereis: Bezieling in organisaties en persoonlijk leven	Werkavond Sint Aanvang 20:00 uur
Dinsdag 10	Voorlichtingsavond voortgezet onderwijs	Voor ouders van kinderen in klas 5 en 6
Woensdag 11	St Maarten	School 13:15 uit; Sint Maarten viering van 17.00 tot 18.30 uur
Dinsdag 17	Klas 1	Werkavond Sint
Maandag 23	10 minuten gesprekken	In de avond
Dinsdag 24	Ouderavond klas 5/6	VO
Woensdag 25	10 minuten gesprekken	In de middag
Maandag 30	10 minuten gesprekken	In de avond
Maandag 30	1 ^e Advent	
December 2009		
Vrijdag 4	St Nicolaas	Gewone schooltijd
Maandag 7	2 ^e Advent Informatiemiddag	14:00 - 15:00
Dinsdag 8	Drempeltoets klas 6	
Vrijdag 11	Kleuterkerstspel	Kleuterklassen 12:00 uur uit
Zaterdag 12	Kerstspel oefenen	
Maandag 14	3 ^e Advent	
Donderdag 17	Kerstviering onderbouw	Gewone schooltijden
Vrijdag 18	Kerstspel onderbouw	10:00 en 13:00 uur, Kerstviering kleuters: 12:00 uur uit
Maandag 21 t/m vrijdag 1 januari	Kerstvakantie	
Januari 2010		
Maandag 4	Studiedag	
Donderdag 7	Nio Klas 6	
Dinsdag 12	Ouderavond klas 2	
Dinsdag 19	Ouderavond	Gezamenlijk voor klas 1 t/m 6
Maandag 25	Ouderavond klas 5	
Februari 2010		
Dinsdag 2	Ouderavond	Kleuters leerrijpheid
Woensdag 3	Ouderavond klas 1	
Vrijdag 12	Carnaval	Gewone schooltijden
Maandag 22 t/m vrijdag 26	Krokusvakantie	

Maart 2010		
Maandag 1	Studiedag	
Dinsdag 2 t/m vrijdag 12	Toetsweek	
Dinsdag 16	Ouderavond klas 4	
Dinsdag 23	Ouderavond kleuters	
Dinsdag 30	Ouderavond klas 6	
April 2010		
Donderdag 1	Inleveren 10 min str.	
Donderdag 1	Paasviering	Gewone schooltijden
Vrijdag 2 t/m maandag 5	Paasweekend	
Dinsdag 6	Onderwijsk. rapport	Wordt verstuurd
Dinsdag 13	Ouderavond klas 3	
Maandag 19	10 minuten gesprekken	In de avond
Woensdag 21	10 minuten gesprekken	In de middag
Vrijdag 30 t/m maandag 17 mei	Meivakantie	Maandag 17 mei is studiedag
Mei 2010		
Woensdag 19	Ouderavond klas 5	
Vrijdag 21	Pinksterfeest	Gewone schooltijden
Maandag 24	Pinkstermaandag	
Juni 2010		
Dinsdag 1	Kennismakingsavond	Nieuwe klas 1
Vrijdag 11	Kennismakingsochtend	Nieuwe kleuters
Dinsdag 15	Ouderavond	Kleuters en klas 1,2 en 3
Dinsdag 22	Schoolreisje	Klas 5
Donderdag 24	S+ Jan	School uit om 13:15 uur
Vrijdag 25	Teamuitje	Geen school
Juli 2010		
Donderdag 1 en vrijdag 2	Toneeluitvoering klas 6	
Dinsdag 6	Getuigschriften klas 6	
Woensdag 7	Getuigschriftjes	Kleuters, laatste schooldag kleuters
Donderdag 8	Getuigschriften	Klas 1 t/m 5, schoonmaakdag kleuters, school uit om 13:15 uur
Vrijdag 9	Schoonmaakdag	Onderbouw
Maandag 12 t/m maandag 23 augustus	Zomervakantie	